

Liga za prevenciju ovisnosti

Godišnji izvještaj za 2014. godinu.

1. O LIGI

Liga za prevenciju ovisnosti je sljedbenica imena Lige za borbu protiv narkomanije osnovane u Splitu 1995. godine na inicijativu Poglavarstva Grada uz pomoć eminentnih stručnjaka tog vremena i drugih građana kao osnivača. LIGA je bila jedna od prvih udruga na području Splitsko-dalmatinske županije koja se sustavno počela baviti problemom ovisnosti. Odmah se pristupilo izradi i realizaciji projekata na području prevencije, te se ušlo u sustav sa različitim programima kojim su bile obuhvaćene sve škole na području Grada Splita i šire.

Naš rad se od osnutka temelji na uvjerenju da je Liga organizacija koja njeguje politiku jednakih mogućnosti, solidarnost i jednako je otvorena za sve korisnike pružajući usluge u atmosferi povjerenja, iskrenosti i uvažavanja. U stručnom radu njegujemo humani pristup temeljen na dragovoljnosti, empatiji i suradnji kao što je i vidljivo u strateškim planovima Lige od 2006.-2009., 2009.-2012. i 2014.-2017. Ostvareni rezultati i transparentno djelovanje Lige omogućavaju pristupanje šireg broja građana Ligi, bilo u svojstvu korisnika ili aktivnih podržavatelja.

Misija Lige glasi:

Stručnim radom potiče uključivanje, povezivanje i sinergiju svih dionika (građana, civilnog, javnog i privatnog sektora) u kreiranju i implementaciji programa prevencije ovisnosti i socijalne isključenosti.

Liga za prevenciju ovisnosti svojim djelovanjem sudjeluje u provedbi niza nacionalnih strategija. Jedna od temeljnih je Nacionalna strategija suzbijanja zlouporabe droga u Republici Hrvatskoj 2012.-2017. i pripadajućeg Akcijskog plana Vlade RH 2012.-2014. u području smanjenja potražnje droga.

Uz programe edukacije o uspješnom roditeljstvu, programe usmjerene na razvoj socijalnih vještina, znanja i sposobnosti djece i mladih, te ostale programe koji imaju za cilj osnažiti mladu osobu i obitelj u cjelini te razviti osjećaj pripadnosti i odgovornosti njenih članova u svrhu uspostave kvalitetnih odnosa i prevencije ovisnosti, potrebno je osigurati i postojanje potpornih institucija koje u svom djelokrugu imaju savjetodavno-informativne i druge oblike pomoći. Ligine aktivnosti sadržajima ostvaruju sadržaj Nacionalne strategije koji ima za cilj očuvati i ojačati partnerski odnos civilnog društva s državnim institucijama i lokalnom zajednicom. Ligini programi usmjereni su razvijanju sustava prevencije među djecom i mladima, i to direktnim radom sa djecom i mladima, ali i njihovim roditeljima, odgajateljima i ostalim relevantnim dionicima u području socijalizacije. Slijedom Ligine Strategije, naši programi nalaze uporište u Nacionalnom programu prevencije ovisnosti za djecu i mlade u odgojno obrazovnom sustavu, te djecu i mlade u sustavu socijalne skrbi (2010.-2014.), Nacionalnom programu za mlade od 2009. do 2013. (poglavlje 7, mjera 7.2 . Informiranje mladih, Savjetovanje mladih, 3.4. Mladi s poremećajem u

ponašanju i 3.5. Mladi bez odgovarajuće podrške u obitelji, 5.7. Mjere i aktivnosti, mjera 7, Poticanje volonterstva među mladima). Nacionalna obiteljska politika ispunjava se sadržajima stjecanja komunikacijskih i socijalizacijskih vještina i pomoći u nalaženju samopotvrđivanja i samopoštovanja te izgradnje odnosa. Nacionalni program odgoja i obrazovanja za ljudska prava ispunjava se sadržajima prepoznavanja, prihvaćanja i obogaćivanja različitosti. Kontinuirano djelujemo u području uspostave i intenziviranja međusektorske suradnje koja je nedostatna. Područje koje pokriva dio između resocijalizacije i prevencije je dio koji se odnosi na zapošljavanje dugotrajno nezaposlenih i socijalno marginaliziranih osoba. Opisana problematika obuhvaćena je i Nacionalnim planom za poticanje zapošljavanja za 2013. u strateškim ciljevima djelovanja *3.4. Rješavanje problema dugotrajne nezaposlenosti, 3.5. Smanjiti nerazmjer vještina (neusklađenost znanja i vještina radne snage s potrebama tržišta rada) te povećati ulaganja u ljudski potencijal kroz bolje obrazovanje i vještine* sukladno revidiranoj Lisabonskoj agendi o rastu i radnim mjestima. Ostali dokumenti relevantni za rješavanje problematike zapošljavanja i pomoći ljudima, a na temelju kojih je, između ostalog, izvršeno programiranje prijavljenih projekata su: Zajednički memorandum o socijalnom uključivanju RH; Nacionalni program za mlade za razdoblje od 2014. do 2017.; Nacionalni program zaštite i promicanja ljudskih prava za razdoblje od 2013. do 2016. godine, cilj 68., mjera 68.1., Strategija razvoja sustava socijalne skrbi u RH 2011.- 2016. (mjera unapređenja suradnje s organizacijama Civilnog društva i Mjera 4.7.3. Razvoj usluga namijenjenih obitelji). Operativni program „Razvoj ljudskih potencijala 2007.-2013., Dokument Vijeća Europe (2007.) "Integrirane socijalne usluge u Europi", Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva u RH 2012.-2016.

Liga je svoju strategiju u 2014. godini obilježila trima višegodišnjim programima: Avanturizam roditeljstva, Aktivnosti s mladima i za mlade i Socijalno uključivanje.

Ured Lige djeluje na adresi Bana Josipa Jelačića 4 u Splitu. Za potrebe izvođenja svojih programskih i projektnih aktivnosti Liga se koristila prostorijama suradničkih/partnerskih organizacija: Info-zone, Lions Cluba Marjan Split, Udruge dragovoljaca Hrvatske ratne mornarice, Župnog ureda Crkve Sv.Pavla i Petra apostola, Udruge spinalno ozlijeđenih, Gradski kotar Varoš, Centra za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata, Obrtne tehničke škole Split, Graditeljsko-geodetske tehničke škole Split, Privatne gimnazije Pitagora, IV. Gimnazije Marko Marulić, OŠ Mertojak, OŠ Brda, OŠ Pojišan, OŠ Pujanki, OŠ Vladimir Nazor u Postira, OŠ Supetar, Doma za odgoj djece i mladeži Split, Doma za djecu i mlade punoljetne osobe Maestral, Centra za socijalnu skrb Split, Microsoft inovacijskog centra, CISOK-a – Centra za informiranje i savjetovanje o karijeri, Kluba mladih Split.

2. PROGRAMI LIGE U 2014.

2.1. PROGRAM: AVANTURIZAM RODITELJSTVA ostvarili smo zahvaljujući potpori Grada Splita projektu **Birajte roditeljske bitke** koja je nastavljena je i od 01.07.2014. godine te potpori Ureda za suzbijanje zlouporabe droga Vlade RH od 07.07.2014. projektu **Birajte roditeljske bitke – unaprjeđenje kompetencija roditelja djece s PUP-om**, kao i kroz redoviti rad Liginog Savjetovališta. Projekt je proveden na razini grada Splita, Kaštela i Solina i sastojao se od brojnih predavanja i dva ciklusa modularnih radionica za roditelje te individualnog savjetovanja prema potrebi. U partnerstvu s Centrom za socijalnu skrb Split formirana je prva korisnička skupina roditelja koji su pohađali radionice razvoja roditeljskih kompetencija, jednom tjedno u trajanju od tri sata. Predavanja za roditelje provodila su se u suradnim odgojno obrazovnim ustanovama (uglavnom osnovnim školama) u GK Marka Marulića, u Gradskom kotaru Varoš, krpti župe sv. Petra i Pavla te u osnovnoj školi Brda, gdje smo održali i radionice za roditelje. Predavanja su, najvećim dijelom, održana za roditelje učenika viših razreda osnovnih škola te roditelje djece i mladih s indiciranim ovisničkim ponašanjima i drugim poremećajima, a strukturirana su informativno i edukativno u trajanju jednog školskog sata. Po završetku predavanja roditelji su imali mogućnost postavljanja pitanja te individualnih informativnih konzultacija. Po potrebi i interesu zakazivani su termini za individualno savjetovanje. Radionice su se provodile kroz dva ciklusa modularnih radionica kroz 8 susreta u trajanju 2-3 sata.

Ukupno je projektom obuhvaćeno 150 direktnih korisnika. Indirektni korisnici su članovi njihovih obitelji s kojima i na koje korisnici prenose stečena iskustva, a procjenjujemo ih x3 te dolazimo do broja od 450 indirektna korisnika. Također indirektni korisnici projekta su škole i uključena javnost.

Ostvareni rezultati su:

- zadovoljavanje roditeljskih potreba za informiranjem i stjecanjem znanja
- stjecanje veće razine sigurnosti iz pozicija djelovanja roditelja
- promjene obrazaca ponašanja u svrhu zadovoljenja osobne kompetencije u roditeljskoj ulozi
- pružanje direktne pomoći roditeljima i mladima savjetodavnim radom
- tiskanje, promocija i diseminacija brošure Promjena
- individualno savjetovanje roditelja, djece i mladih u savjetovalištu Lige direktnim dolaskom i telefonskim putem

2.2. PROGRAM: RAD S MLADIMA I ZA MLADE

EMA – Edukacija mladih edukatora do 30.06.2014. (Ministarstvo socijalne politike i mladih)

Edukacija mladih edukatora je vršnjačka edukacija mladih edukatora s ciljem unaprjeđenja kvalitete življenja smanjenjem rizika incidencije bolesti ovisnosti kod mladih na području Splita i SD županije putem informiranja, educiranja mladih i djece, stjecanjem vještina za jačanje samopouzdanja, izgradnja pozitivnih stavova i životnih vrijednosti prema zdravim životnim stilovima. Mlade u dobi od 16 godina uključujemo putem predstavljanja projekta u srednjim školama s područja grada Splita. Korisnička grupa sastaje se jednom tjedno u večernjim satima u trajanju 3 sata kada se provodi program informiranja, edukacije i osnaživanja korisnika za vršnjake edukatore. Sadržajno edukacijski program obuhvaća informiranje o legalnim i ilegalnim ovisničkim sredstvima i negativnim učincima uporabe istih te trening komunikacijskih, socijalnih i emotivnih kompetencija. Projekt se provodi sedmu godinu za redom te se prijenos znanja odvija na dvije razine: stručni tim Lige koordinira i mentorira cijeli tim edukatora, „stari“ edukatori (mladi koji su već završili edukacijski ciklus i provodili vršnjačku edukaciju na terenu) educiraju nove korisnike, po završetku edukacije tim sastavljen od člana Liginog stručnog tima, „starog“ edukatora i „novog“ edukatora održavaju dvosatne radionice u višim razredima osnovnih škola, s područja Splitsko dalmatinske županije, u sklopu školskog preventivnog programa. Osim grupnog rada korisnicima je dostupna i usluga individualnog savjetovanja.

EMA – Edukacija mladih edukatora od 30.07.2014. – 31.12. 2014.(Ministarstvo zdravlja) –trajanje projekta 12 mjeseci

Od 2014. izvršena je modifikacija projekta Edukacija mladih edukatora na način da su, u svrhu diseminacije modela dobre prakse, u provedbu uključene organizacije civilnog društva sa područja Splitsko-dalmatinske županije koje razvijaju i implementiraju programe za mlade u matičnim sredinama i to: Udruga srednjoškolaca i studenata otoka Brača, Udruga DAR iz Dugopolja i KUM – koalicija udruga mladih iz Splita. Po pet članova partnerskih organizacija uključeno je u edukaciju kreiranja i implementacije programa prevencije ovisnosti za vlastite organizacije. Po završetku edukacije polaznici su obvezni kreirati program koji će primijeniti u matičnim organizacijama, a Ligin tim, u svojstvu mentora, prati provedbu. Tijekom provedbe projekta kreirati će se i kampanja usmjerena prevenciji ovisnosti za posjetitelje Kluba KOCKA koji vodi KUM – koalicija udruga mladih. Istovremeno, provodi se edukacija novih korisnika klasičnog EMA programa i provedba radionica u školama, opisana u prethodnom pasusu.

U provedbu projekta je do kraja 2014. godine bilo uključeno 9 tzv. „starih“ i 16 novih edukatora, a znanje su prenosili na 481 korisnika/ce. Program je proveden na području gradova Splita, Supetra i općine Postira u suradnji sa odgojno obrazovnim institucijama i udrugama.

Organiziranim i kontinuiranim radom sa postojećom korisničkom grupom mladih iz IV. Gimnazije Marko Marulić iz Splita, Zdravstvene škole Split, Pomorske škole Split te mobilizacijom novih korisnika iz Tehničke škole Split, Graditeljsko-geodetske tehničke škole Split i Privatne jezične gimnazije Pitagora educirali smo i osnaživali volonterski tim vršnjaka edukatora.

Projektom su obuhvaćena 1443 neizravna korisnika – vršnjaci, roditelji, djelatnici i volonteri OCD-ova i najmanje 5000 građana je putem medijske promocije.

Ostvareni rezultati su:

- projekt smo prezentirali učenicima drugih razreda u 4 srednje škole s područja grada Splita;
- okupili smo i educirali 16 mladih ljudi koji su aktivno i kontinuirano djelovali kroz naše programe, informirali i educirali mlade o preventivnom djelovanju;
- širili misiju Lige putem Edukacije mladih edukatora, aktivizmom mladih i volonterskim djelovanjem
- održali radionice iz područja univerzalne prevencije ovisnosti za djecu viših razreda osnovnih škola u 7 škola u Splitsko-dalmatinskoj županiji (OŠ Supetar, OŠ Vladimir Nazor Postira, OŠ Blatine Škrabe, OŠ Mertojak, OŠ Brda, OŠ Pojišan, OŠ Pujanki)
- provedbom edukativnih radionica doprinijeli smo, putem neformalnog obrazovanja, razvijanju i unaprjeđenju socijalnih vještina mladih (komunikacijske i prezentacijske vještine) te ih osposobili za aktivno građanstvo i povezali na regionalnoj razini.

Pomičem prepreke do 30.07.2014. (Ministarstvo socijalne politike i mladih)

Svrha projekta je prevencija poremećaja u ponašanju s naglaskom na eksperimentiranje sa sredstvima ovisnosti, na selektivnoj i indiciranoj razini, povećanjem osobnih, komunikacijskih i socijalnih kompetencija štíćenika Doma za djecu i mlađe punoljetne osobe Maestral. Aktivnostima obuhvaćeno 11 korisnika/ca, 8 Ž i 3 M u dobi od 14 do 18 godina.

Provedbom projekta korisnicima su omogućene sljedeće usluge: 1. Radionice Treninga životnih vještina - održano 15 radionica, u razdoblju od sredine siječnja do konca travnja. Radionice su se održavale jednom tjedno u trajanju po dva sata. Teme radionica: Ja sada i sutra (samoupoznavanje ili što me potiče na ponašanje, moja i tuđa rizična ponašanja); Moja i tuđa očekivanja (samopoštovanje/prijateljstvo); Komunikacijske vještine (verbalne, neverbalne, elementi konstruktivne komunikacije, ja-ti poruke, pozitivne formulacije, negativne formulacije, nenasilno izražavanje želja i potreba , konstrukcija pozitivne

kritike, dijalog; Prezentacijske vještine (tehnikе u prezentacijskim vještinaма, tehnikе reguliranja stresa). Metode rada na svim radionicama su: interaktivne, simulacije, igre uloga, participativne, anticipativne. 2. Informiranje i edukacija o legalnim i ilegalnim psiho-aktivnim sredstvima i njihovim štetnim učincima – radioničkom metodom, jednom tjedno u trajanju 2 sata. Teme radionica: Legalne i ilegalne droge, utjecaj na organizam, zašto ih ljudi konzumiraju?; Neslobodna - slobodna volja, kako nastaje ovisnost, ovisnost i sloboda, socijalne i obiteljske posljedice; Nove ovisnosti - klađenje i kocka, Internet; Mediji i ovisnost (analiza sadržaja, analiza tematiziranja ovisnosti u medijima); Rizična ponašanja i ovisnost (odnos konzumacije ovisničkih sredstava na druga rizična ponašanja - nasilje, krađe, spolni odnosi, maloljetničke trudnoće...). 3. Individualno savjetovanje – prema potrebi i interesu korisnika/ca. Usluge koristilo 8 korisnika/ca. Metode rada: informiranje, savjetodavni razgovor, utemeljen na uvjerenjima teorije izbora, primjenom NLP tehnika i vještine aktivnog slušanja te poticanja na samoprocjenu vlastitog ponašanja. 4. Sastanci vršnjaka edukatora: jednom tjedno u prostorijama Lige. 3 korisnice su se uključile u rad grupe vršnjaka edukatora, ostali nisu dobili dozvolu odgojitelja. Sastanci su se održavali jednom tjedno. 5. Neformalna druženja, akcije – korisnici sudjelovali na Danima volontera, obilježavanju dana borbe protiv zlouporabe droga....

Ostvareni rezultati su:

- korisnici/e su dobili mogućnost intenzivnog rada na razvoju socijalnih i komunikacijskih vještina i jačanju emotivnih kapaciteta;
- korisnici/e dobili mogućnost uključivanja u izvaninstitucionalne programe i na taj način povećanja socijalne uključenosti;
- individualna i grupna psihosocijalna podrška omogućila je jačanje socijalnih relacija, uključivanje u veći broj aktivnosti, povećanu razinu educiranosti i osobnog angažmana u razvoju socijalnih i emotivnih kapaciteta;
- unutar ustanove u kojoj borave povećani su sadržaji i intenzitet grupnog i individualnog rada;
- povećana je razina grupne kohezije i međusobne suradnje među korisnicima;
- korisnici/e su povećali svoja znanja o vrstama i neželjenim učincima ovisničkih sredstava, naučili su procijeniti vlastite rizike i aktivirati zaštitne mehanizme, naučili su razlikovati kratkoročne i dugoročne učinke, uvidjeli su da postoje različiti načini provođenja slobodnog vremena i zabave, osvijestili su što ih motivira i koji ciljevi su im važni
- povećana je razina kvalitete života korisnika/ca, povećana je razina socijalne uključenosti, povećana je razina grupne kohezije i suradnje među korisnicima, povećan je opseg usluge koja im je pružena unutar ustanove, povećana je njihova razina interesa i motivacije za neformalno učenje i uključivanje u druge programe u zajednici.

Neću nasilje u moju butigu do 30.07.2014. (Ministarstvo socijalne politike i mladih)

Projekt je baziran na programu zajednice i usmjeren je razvoju i implementaciji aktivnosti iz područja prevencije i suzbijanja nasilnog ponašanja nad i među mladima. Teorijska osnova i polazište kreiranja projektnih aktivnosti proizlaze iz podataka iz recentnih domaćih i međunarodnih istraživanja koja pokazuju značajnu pojavnost vršnjačkog nasilja među djecom i mladima u Hrvatskoj i svijetu te donose smjernice i metode za rad s mladima počiniteljima i žrtvama vršnjačkog nasilja.

Suradnjom u implemetaciji preventivnih programa s ustanovama Dom za djecu i mlađe punoljetne osobe Maestral i Dom za odgoj djece i mladeži Split, pokazala se potreba za intenzivnijim radom na polju prevencije i suzbijanja vršnjačkog nasilja i zlostavljanja. Radionice treninga životnih vještina održavale su se jednom tjedno kontinuirano od ožujka do lipnja. Potom su istom dinamikom provedene supervizijske radionice. U srpnju 2014. Organizirali smo izlet s korisnicima iz Doma za djecu i mlađe punoljetne osobe Maestral jer smo s Domom za odgoj djece i mladeži tijekom posljednjih godinu dana organizirali već 2 izleta, a nismo htjeli miješati te dvije korisničke skupine. Kroz projekt je tiskan priručnik za provedbu preventivnih radionica „Botun – brižan/na, odgovoran/na, tolerantan/na, uporan/na, nenasilan/na...” B5 formata, color tisak, 122 str., 500 primjeraka. Aktivnosti i rezultati projekta predstavljeni su na međunarodnoj konferenciji „Uloga civilnog društva u kreiranju kombiniranih socijalnih politika“ održanoj 03.i 04. lipnja u Splitu.

Projektom obuhvaćeno 36 izravnih i 143 neizravna korisnika.

Ostvareni rezultati su:

- korisnici/e su osvijestili postojanje suptilnih razina nasilnog ponašanja, naučili su učinkovite metode reagiranja na nasilnička ponašanja, asertivno se postaviti, osvještavati vlastite emocije i upravljati njima;
- povećana je razina kvalitete života korisnika/ca;
- povećana je razina socijalne uključenosti, povećana je razina grupne kohezije i suradnje među korisnicima;
- povećan je opseg usluge koja im je pružena unutar ustanove, povećana je njihova razina interesa i motivacije za neformalno učenje i uključivanje u druge programe u zajednici.

Može i drugačije od 30.09.2014. – 31.12. 2014.(Ministarstvo socijalne politike i mladih)

Nastavak provedbe aktivnosti prevencije vršnjačkog nasilja započet provedbom projekta „Neću nasilje u svoju butigu“. Aktivnosti se provode u Domu za odgoj djece i mladeži, jednom tjedno u trajanju po dva sata. Projektom je predviđena izrada kratkog filma na temu nasilja u čijoj izradi će participirati korisnici. u 2014. projektom

je obuhvaćeno 13 izravnih i 42 neizravna korisnika.

Ostvareni rezultati su:

- korisnici su osvijestili postojanje suptilnih razina nasilnog ponašanja, naučili su učinkovite metode reagiranja na nasilnička ponašanja, asertivno se postaviti, osvještavati vlastite emocije i upravljati njima;
- korisnici su dobili mogućnost intenzivnog rada na razvoju socijalnih i komunikacijskih vještina i jačanju emotivnih kapaciteta;
- korisnici dobili mogućnost uključivanja u izvaninstitucionalne programe i na taj način povećanja socijalne uključenosti;
- individualna i grupna psihosocijalna podrška omogućila je jačanje socijalnih relacija, uključivanje u veći broj aktivnosti, povećanu razinu educiranosti i osobnog angažmana u razvoju socijalnih i emotivnih kapaciteta;
- unutar ustanove u kojoj borave povećani su sadržaji i intenzitet grupnog i individualnog rada;
- povećana je razina grupne kohezije i međusobne suradnje među korisnicima.

Mogu, hoću, djelujem od 07.07.2014. – 31.12.2014. (Ministarstvo socijalne politike i mladih) –Opći cilj projekta je razvoj lokalne mreže ključnih dionika u provedbi preventivnih programa na selektivnoj i indiciranoj razini kroz intenzivnije povezivanje subjekata, unaprjeđenje kapaciteta djelatnika socijalnih i zdravstvenih ustanova te provedbu ciljanih preventivnih intervencija s korisnicima u skladu s mjerama predviđenim Nacionalnim programom prevencije ovisnosti za djecu i mlade u odgojno obrazovnom sustavu, te djecu i mlade u sustavu socijalne skrbi 2012.-2014. i Nacionalnom strategijom suzbijanja zlouporabe droga 2012.-2017. Partneri u provedbi projekta su: Dom za odgoj djece i mladeži Split, Dom za djecu i mlade punoljetne osobe Maestral i Služba za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti NZJZ SDŽ. Nastavljamo sa započetom provedbom preventivnog programa u ustanovama socijalne skrbi te razvijamo nove modele intervencija usmjerenih skupinama u pojačanom riziku. Projektom je u 2014. ukupno obuhvaćeno 35 izravnih i 134 neizravna korisnika/ca.

Ostvareni rezultati su:

- korisnici/e su dobili mogućnost intenzivnog rada na razvoju socijalnih i komunikacijskih vještina i jačanju emotivnih kapaciteta;
- korisnici/e dobili mogućnost uključivanja u izvaninstitucionalne programe i na taj način povećanja socijalne uključenosti;
- individualna i grupna psihosocijalna podrška omogućila je jačanje socijalnih relacija, uključivanje u veći broj aktivnosti, povećanu razinu educiranosti i osobnog angažmana u razvoju socijalnih i emotivnih kapaciteta;
- unutar ustanove u kojoj borave povećani su sadržaji i intenzitet grupnog i individualnog rada;
- povećana je razina grupne kohezije i međusobne suradnje među korisnicima;

- korisnici/e su povećali svoja znanja o vrstama i neželjenim učincima ovisničkih sredstava, naučili su procijeniti vlastite rizike i aktivirati zaštitne mehanizme, naučili su razlikovati kratkoročne i dugoročne učinke, uvidjeli su da postoje različiti načini provođenja slobodnog vremena i zabave, osvijestili su što ih motivira i koji ciljevi su im važni.

2.3. PROGRAM: SOCIJALNO UKLJUČIVANJE:

Prepoznavši nezaposlenost kao jedan od većih problema u državi te uzimajući u obzir veliki broj korisnika u potrebi oformili smo ciljeve ovog programa. To su:

- pomoć skupinama ljudi čije su temeljne životne vrijednosti poljuljane, a uzrokuje ih socijalna i ekonomska kriza.

- razvijanje povezanosti jedinica lokalne uprave/samouprave i građana poticanjem građanskog aktivizma i volonterskog angažmana na rješavanju problema lokalne zajednice

- poticanje građana na aktivizam i organiziranje u civilno društvo, informiranje o postojećim udrugama i organizacijama građana te o načinima i oblicima njihova djelovanja

- formiranje i sudjelovanje u programima s jasno naglašenim partnerskim učinkom organizacija na državnoj, europskoj i svjetskoj razini u svrhu pomoći ljudima u nevolji.

Program: Socijalno uključivanje ostvarili smo projektom „**POMAK – poduzetni, osnaženi, motivirani, aktivni, kompetentni**“ financiranim od strane Ministarstva socijalne politike i mladih od 01.10.2014. U suradnji s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje i Centrom za informiranje i savjetovanje u karijeri do kraja 2014. godine održali smo informativne radionice i formirali korisničke skupine. U 2014. godini ukupno je projektom bilo obuhvaćeno 49 direktnih korisnika.

Program: Socijalno uključivanje ostvarili smo projektom **MANUFATURA ZDRAVLJA** financiran vlastitim sredstvima. Projekt psihosocijalnog osnaživanja dugotrajno nezaposlenih osoba kroz stjecanje vještina kreativnog izražavanja u radionici krojenja i šivanja. Aktivnosti se provode na principu radno okupacijske terapije. Radionice su se održavale tri puta tjedno u trajanju po četiri sata. U radionicama je sudjelovalo 6 direktnih korisnika, a ukupan broj korisnika (direktnih i indirektnih) iznosio je 18. U Mjesecu borbe protiv ovisnosti u Centru za obrazovanje odraslih Zlatna vrata održana je izložba cjelogodišnjeg rada radionice.

Zapošljavanje je najbolja prevencija socijalne isključenosti i cilj resocijalizacije rehabilitiranih ovisnika. U cilju promoviranja kvaliteta zapošljavanja pokazale su se snažne potrebe za razvojem mogućnosti za zapošljavanje, naročito kroz aktivnosti jačanja komunikacijskih i socijalnih kompetencija, stjecanja znanja i vještina te cjeloživotno učenje. Društvo utemeljeno na znanju i cjeloživotnom učenju nudi velike mogućnosti za smanjenje socijalne isključenosti. Socijalna jednakost i ekonomski rast međusobno se ojačavaju. Preduvjet za bolji ekonomski učinak je da negujemo i stvaramo društvo sa većom socijalnom jednakošću i manjom isključenošću, kako stvaranjem ekonomskih uvjeta za veći prosperitet, tako i stvaranjem novih načina participacije u društvu. Mnoge društveno marginalizirane skupine građana obuhvaćene su ovim programom: prije svega liječeni ovisnici, beskućnici, bivši zatvorenici, žrtve nasilja u obitelji, žene koje su u naročito nepovoljnom položaju na tržištu rada, ali i poslodavci.

Kroz rad **Savjetovališta Lige** godinama uspijevamo ostvariti komunikaciju u kojoj se korisnici socijaliziraju, uče o vrijednostima, moralu, interakcijama s drugima, stavovima, prikladnom spolnom ponašanju, sebi. Pružane su informacije i organizirana priprema o mogućnostima liječenja u terapijskim zajednicama, bolnicama i drugim institucijama. Raznolikost savjetodavnih razina omogućila nam je stvaranje uvjeta ugođaja u kojem se uvježbavaju uzajamna razumijevanja, usklađuju interesi, priopćuju vlastita očekivanja, preuzimaju perspektive unutar osobnih jedinstvenosti. Savjetovalište je namijenjeno svim vrstama rizičnih i ovisničkih ponašanja i populacijama svih dobnih skupina s nekoliko različitih savjetodavaca.

Okrugli stolovi, javne tribine i rasprave te ulične akcije dali su doprinos javnom zagovaranju za prihvaćanje, u prvom redu organizacija civilnog društva u svojstvu partnera, a potom i za prihvaćanje mladih kao partnera, i treće mladih kao partnera koji su aktivni sudionici civilnog društva. Također, sudjelovanjem i organizacijom javnih tribina ukazali smo i na pojavu novih ovisnosti u našem društvu.

4. PRISUTNOST LIGE U MEDIJIMA U 2014.

Priopćenja o provođenju aktivnosti uputili smo Radio Splitu, Radio Dalmaciji, Radio Rivi, Radio Suncu, HRT-u Studio Split, TV Dalmaciji, TV Jadranu, Kanalu 5. Gostovali smo nekoliko puta na Radio Splitu, Radio Suncu i TV Mreži. Naše aktivnosti redovito prati i Slobodna Dalmacija te portal Info Zona. Liga za prevenciju ovisnosti kroz projekt Institucionalne potpore razvoju i stabilizaciji udruge ima web stranicu na kojoj smo objavljivali informacije o projektnim aktivnostima **www.liga.hr**. Korištena je i Facebook stranica Liga Prevencija Split putem kojeg su objavljene fotografije iz dosadašnjih aktivnosti. Osnovana je i Facebook grupa Ema, putem koje se koordiniraju aktivnosti mladih edukatora i volontera.

5. SURADNJA S DIONICIMA U ZAJEDNICI

Tijekom 2014. ojačali smo suradnju na međusektorskoj i unutarsektorskoj razini.

Na međusektorskoj su nastavljena formalna partnerstva sa Domom za odgoj djece i mladeži Split i Domom za djecu i mlade punoljetne osobe Maestral u čijim je prostorima Liga nastavila provoditi preventivni program za djecu i mlade u pojačanom riziku. Nastavljena je međusektorska suradnja sa dosadašnjim partnerima i suradnicima - HZZ-om, Nastavnim zavodom za javno zdravstvo, Centrom za socijalnu skrb Split, Gradom Splitom, Razvojnomoj agencijom te aktivnim utjecajem u sklopu županijskog LPZ-a, DES - Split.

Komunicirali smo i surađivali sa državnim institucijama: Ured za suzbijanje zlouporabe droga; Središnja služba Hrvatskog zavoda za zapošljavanje; Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta; Ministarstvo zdravlja; Ministarstvo socijalne politike i mladih.

Dugogodišnja suradnja s osnovnim i srednjim školama s područja grada Splita i Splitsko-dalmatinske županije se nastavila, a tijekom izvještajnog razdoblja aktivno smo djelovali u OŠ Brda, OŠ Mertojak, OŠ Sućidar, OŠ Pujanki, OŠ Supetar, OŠ Vladimir Nazor u Postirama, Obrtnoj tehničkoj školi Split, Privatnoj jezičnoj gimnaziji Pitagora.

Na unutarsektorskoj razini nastavili smo suradnju sa srodnim organizacijama među kojima izdvajamo: KUM - Koaliciju udruga mladih, Klub mladih Split, Info zonu, Udrugu MoSt, Udrugu DAR, ANST 1700, Udrugu dragovoljaca HRM iz Domovinskog rata, Udrugu srednjoškolaca i studenata otoka Brača, Udrugu MI, Udruga Mladi u EU, Cenzura Plus, Udruga Providnost, Centar za hagioterapiju Split, CEDRA Split, Udruga spinalno ozlijeđenih, Volonterski centar Dubrovnik, MUOSID. Pružali smo stručnu i logističku potporu neformalnoj grupi potpore osobama s iskustvima promijenjenih stanja svijesti.

Tijekom 2014. godine bili smo aktivni na području poticanja i koordiniranja organizacija koje odgovaraju socijalnim poduzećima u Hrvatskoj i surađivali smo s udrugama: ANST 1700, Udruga dragovoljaca HRM-a, Udruga PRIMA, Cenzura Plus, MoSt, INFO- zona, Reto centar, Udruga Mi, terapijskom zajednicom Papa Ivan XXIII te Socijalnom zadrugom VITA ANST te smo povećali vidljivost i ukazali na vrijednost socijalno poduzetničkih aktivnosti.

Nastavili smo sa reguliranjem standarda u odnosu na volontere, te sastavili dokumente koji sadržavaju procjenu i sastanke podrške volonterima na temelju izvještaja volontera. U 2014. nastavili smo s medijskim aktivnostima i

predstavljanjem Liginе misije i aktivnosti. Važna pomoć su bile edukacijske aktivnosti i izobrazba zaposlenika. Svakako ostaju sve redovne aktivnosti u radu s mladima, roditeljima i učiteljima koje smo obogatili s novim sadržajima putem kongresa i seminara na kojima sudjeluju naši članovi.

Za kvalitetan rad izrađivali smo materijale i postavljali ih na naš web portal (pogledati www.liga.hr), te proširili javni prostor zahvaljujući volonterskom radu mnogih naših mladih i nešto starijih korisnika putem održavanja Facebook stranice Liga Prevencija Split. Događaje su pratili i izvještavali o njima Radio Split, Radio Dalmacija, Radio Sunce, Slobodna Dalmacija, portal infozona.hr.

6. ZAPOSLENO OSOBLJE U 2014.

LIGA ima 2 osobe zaposlene na neodređeno i 4 na određeno vrijeme sa krajem 2014. Tijekom 2014. godine Ligoj je rukovodila izvršna direktorica Josipa Kokorić Tomašević, dipl. teologinja. Uz izvršnu direktoricu stručni tim Lige u 2014. sačinjavali su:

Margaret Pletikosić, SSS, voditeljica financijskog poslovanja
Duška Milinković dipl. defektolog, soc. ped., programska koordinatorica
Ivana Zec, mag. soc., asistentica u savjetovalištu
Lidija Božanić, SSS, koordinatorica volontera
Josip Dragun, mag. soc., projektni asistent – po projektu javnih radova

Na provedbi aktivnosti su tijekom 2014. godine u svojstvu vanjskih suradnika/ica bili/e aktivni/e:

dr. sc. MIRJANA NAZOR – roditelji, učitelji i mladi - predavanja
dr. sc. ESMERALDA SUNKO - predavanja za roditelje, radionice za stručne suradnike
DALMA LUKETIN, prof. psih. – NLP edukacija tima, radionice za učitelje i roditelje
RAJKA ŠORE, prof psih.- predavanja za roditelje
NATAŠA KEKEZ VRGOČ, prof. psih. – predavanja za roditelje, vanjska evaluacija
NATALIJA PALČIĆ, prof. – rad s mladima i mobilnost mladih
IVANA PAVLOVIĆ, dipl. ped. – OŠ Brda, pomoć u okupljanju korisničkih skupina i prostor
JADRANKA RADNIĆ, dipl. psih. – OŠ Pujanki
JOSIPA GLAVAŠ, dr.šk.med. – Služba za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti NZJZ SDŽ
ZEMIRA TONKOVIĆ - tajnica Udruge dragovoljaca HRM-a.
NIKŠA VUKŠA – grafički dizajner

7. DONATORI I PRIJATELJI LIGE KOJI SU POTPOMOGLI LIGIN RAD U 2014.

LIGIN rad ne bi bio moguć bez financijske podrške mnogobrojnih donatora:

- Ministarstvo socijalne politike i mladih
- Ured za suzbijanje zlouporabe droga Vlade RH
- Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta
- Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva
- Hrvatski zavod za zapošljavanje
- Ministarstvo zdravlja
- Grad Split

Potporu u drugim davanjima pružili su nam:

Lions Club Split, Udruga dragovoljaca Hrvatske ratne mornarice, Udruga spinalno ozlijeđenih, OŠ Pujanki, OŠ Brda, OŠ Pojišan, OŠ Mertojak, OŠ Vladimira Nazora Postira, OŠ Supetar, Grad Split – Upravni odjel za socijalnu skrb i zdravstvenu zaštitu, Hrvatski zavod za zapošljavanje – područna služba Split, Microsoft inovacijski centar, CISOK – centar za informiranje i savjetovanje u karijeri, Privatna jezična gimnazija Pitagora, Dom za odgoj djece i mladeži Split, Dom za djecu i mlade punoljetne osobe Maestral, Koalicija udruga mladih, Udruga srednjoškolaca i studenata otoka Brača, Dugopolje aktivno radi, Klub mladih Split, Gradski kotar Varoš, Obrtna tehnička škola Split, Graditeljsko-geodetska tehnička škola Split, IV. gimnazija Marko Marulić, Služba za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti NZJZ SDŽ, Info zona, Udruga PRIMA, Župni ured Crkve Sv.Pavla i Petra apostola, Centar za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata.

Svima se zahvaljujemo na ukazanom povjerenju i kontinuiranoj podršci koju nam pružaju u našem radu.